

IZBOR ZA ČEBELAM NAJBOLJ PRIJAZNO OBČINO V LETU 2012

Prijavitelj: **OBČINA VOJNIK**

Vojnik, 20. marec 2012

»Pri vsakem delu je najpomembnejši začetek«... je nekoč dejal Platon.

Začetki organiziranega čebelarstva v naši občini segajo že v začetek 19. stoletja.....

Da občina diha z naravo in čebelami govorijo mnoga priznanja občini, odlične raziskovalne naloge osnovnošolcev, ozaveščanje občanov, ogromno družabnih dogodkov,in kar pa je najbolj pomembno pa je to, da občina Vojnik na prvo mesto postavlja skrb za ohranjanje okolja in čistost narave, saj bomo le tako lahko ohranili biotsko raznovrstnost.

Za promocijo čebelarstva v občini naredimo veliko tako neposredno kot posredno preko partnerstev v različnih projektih, spodbujanjem čebelarskega društva preko razpisa za spodbujanje aktivnosti na področju razvoja podeželja. Pri nekaterih akcijah smo šele na začetku, nekatere akcije pa so že tradicionalne in dobro obiskane.

Bogati začetki in dobre korenine v zgodovini čebelarstva na našem območju nam omogočajo, dobro delo sedaj in da se nam v prihodnje ni potrebno bati za prihodnost čebelarstva.

Slika 1 Predstavitev Čebelarskega društva Vojnik na sejmu Flora 2012

Vprašanja Čebelam najbolj prijazna občina:

1. ALI NA JAVNE POVRŠINE KOT SO PARKI IN ZELENICE SADITE MEDOVITE RASTLINE? ALI IMATE TO UREJENO Z PREDPISOM ALI JE TO SAMO NAVODILU ŽUPANA OZ. OBČINSKE UPRAVE?

V letu 2011 smo za zasaditve medovitih rastlin v proračunu občine namenil nekaj več kot 1.500,00 EUR, in sicer smo skupaj s Čebelarškim Društvom Vojnik posadili preko 60 medovitih dreves (ostrolistni javor, navadna leska, divji kostanj). Sajenje in obnavljanje naravnih rastišč imamo urejeno z odlokom o porabi koncesijske dajatve in sicer v delu kjer smo zavezani za namensko porabo sredstev iz tega naslova: vlaganje v naravne vire v občini (čistilna akcija občine, vzdrževanje grmišč, gozdnih jas, mokrišč in remiz za malo divjad, vzdrževanje gozdnega roba, izdelava in vzdrževanje kaluž, sadja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja, postavitve in vzdrževanje gnezdilnic, solnic in prež).

V vse parkovne zasaditve smo v preteklosti zasadili tudi medonosne rastline, saj se zavedamo, da s sajenjem avtohtonih medovitih rastlin ohranjamo čebele in čebeljo pašo, hkrati pa ohranjamo videz kulturne krajine.

2. ALI VAŠA OBČINA SPODBUJA ČEBELARSKI TURIZEM OZ. SKRBI ZA OHRANJANJE ČEBELARŠKE KULTURNE DEDIŠČINE? KAKO?

V okviru spodbujanje čebelarškega turizma smo se vključili kot partner v **projekt »ČRNA OVČKA DAJE BELO MLEKO«**. Projekt se nanaša na ogledne učne kmetije, ki se ukvarjajo z dopolnilnimi dejavnostmi na kmetijah. V projekt je vključeno 6 kmetij iz občine Vojnik in Čebelarško društvo Vojnik.

Čebelarško društvo Vojnik sodeluje z naslednjimi aktivnostmi: Člani Čebelarškega društva Vojnik z veseljem prenašajo svoje znanje na mlajše rodove. Njihov čebelnjak leži na obrobju Vojnika. Obsega 10 panjev, od tega 6 premičnih in 1 ogledni panj. Čebelnjak krasijo panjske končnice, ki so jih poslikali otroci OŠ Vojnik. Ob njem se nahaja vrt medovitih rastlin in zdravilnih zelišč. Otroci in drugi obiskovalci si pogledajo učno pot medovitih in zdravilnih rastlin. Oblečejo se v zaščitna oblačila in pokukajo v notranjost panja. Opazujejo člane čebelje družine. Seznanijo se z vlogami, ki jih matica, delavke in troti odigrajo v čebelji družini oziroma pri pridobivanju medu.

S tem je povezano oprasevanje rastlin. Zaradi vpliva na okolje je potrebno čebele varovati pred njegovimi škodljivimi vplivi. Sledi ogled sobe s čebelarškimi izdelki ter opreme iz preteklosti, ki se zaključijo s pokušnjo medu in z izdelavo voščene svečke.

Več o samem projektu in aktivnostih, ki jih pod okriljem Društva raznolikost podeželja peljemo 4 občine:

http://www.rznolikostpodezelja.si/images/stories/katalog_unih_kmetij.pdf

»Spoznamo čebelarško dediščino«

Skupaj z nosilcem projekta Občino Laško smo se kot partnerji vključili skupaj z Celjem. Naš skupni cilj je bil povečati turistično ponudbo na področju LAS-a (Občine Štore, Laško, Celje Vojnik) ter hkrati seznaniti kar najširšo javnost o pomenu čebel ter njihovih produktov za človeštvo. Projekt »Spoznamo čebelarško dediščino«, ki je bil v celoti

financiran s sredstvi LEADER, ki so namenjeni razvoju podeželja, je bil široko zastavljen in tudi v celoti realiziran. Bil je razdeljen na tri faze, ki so imele svoj namen, ki je bil prav tako dosežen. V prvi fazi in delno v drugi smo zgradili 4 vrtove medovitih rastlin, ki bodo med seboj v bodoče tudi povezani v čebelarstvo učno pot. Druga faza projekta je bila namenjena najmlajšim. S predavanji, degustacijami medu ter prenosno razstavo smo obiskali skoraj vse vrte in osnovne šole v občini Laško. V projekt smo vključili tudi čebelarje z območja občin Celje, Laško, Vojnik in Štore. Čebelarji iz Celja in Vojnika so prav tako izvedli delavnice v nekaterih svojih vrtcih in šolah. Tako smo s čebelarstvom, pomenu čebelarstva in s pokušino dobrot iz panja seznanili okoli 1000 otrok. Tretja faza je bila namenjena starejši populaciji. Strokovno predavanje o medovitih rastlinah, o čmrljih in pomenu le teh, o medu, o apiterapiji, ki so jih izvedli strokovnjaki vsak na svojem področju.

3. IMATE V VAŠEM LOKALNEM OKOLJU PONUDBO ČEBELARSKEGA TURIZMA? ALI VAŠA OBČINA NAMENJA KAKŠNA SREDSTVA ZA SPODBUJANJE DEJAVNOSTI NA TEM PODROČJU (NA PRIMER RAZPIS ZA DOPOLNILNO DEJAVNOST)?

TURISTIČNA KMETIJA SORŽEV MLIN – PREDSTAVITEV

Hiša s tradicijo – Soržev mlin – leži v vasi Polže. Starodavni mlin stoji tu že 700 let in še zmeraj melje na vodni pogon! Tu se boste lahko oskrbeli s polnovredno moko iz rži, ajde, koruze, pire ter seveda okusili dišeč kruh iz peči. Gostje si lahko tudi sami pripravijo hrano iz zelenjave, sadja in medu, pridelanega na ekološki način. Domačija je izhodišče za smučanje na Rogli, za ribolov na Šmartinskem jezeru, sosed vas popelje z lojtrskim vozom, balonarji iz Vojnika pa vam razkažejo deželo s ptičje perspektive.

Občina Vojnik je za razvoj dopolnilnih dejavnosti v okviru Pravilnika za ohranjanje in razvoj podeželja v občini namenila tudi ukrep, ki spodbuja odpiranje novih dopolnilnih dejavnosti na kmetijah in del sredstev preko razpisa nameni tudi za obnovo in posodobitev kmetijskih gospodarstev.

4. IMATE V OBČINI UREJENO MEDOVITO, UČNO POT ALI PARK Z MEDOVITIMI RASTLINAMI?

V občini Vojnik imamo **urejeno učno gozdno pot**, ki smo jo krajše poimenovali Gump (Gozdna učna pot Modrijanov, saj je priljubljen narodno-zabavni ansambel pomagal pri zbiranju sredstev), se začne pri cerkvi sv. Florijana v trgu Vojnika, zaključi pa se pri planinskem domu na Tomažu. Na poti je 22 oznak, na katerih so zapisane posebnosti videnega drevesa, nekaj klopi za počitek, na novo pa je nasajenih 20 avtohtonih, a že skoraj izumrlih drevesnih vrst, **ki so skoraj vse medovite rastline.**

Gozdna učna pot **GUMP** ima izhodišče pri cerkvi Svetega Florjana v **Vojniku** na nadmorski višini 283 m, zaključi pa se pri Planinski koči na Tomažu tik pod cerkvijo Svetega Tomaža na nadmorski višini 437 m (višinska razlika 154 m). Primerna je za vse mlade od 7 let starosti naprej. Pot je razgibana in »planinsko« razpoločena, saj delno poteka po obstoječi planinski poti.

Slika 2 Učni čebeljak

Prvi del poti je primeren tudi za najmlajše pohodnike. Poteka po široki gozdni poti vse do »Sončka«, od koder se lahko vrnemo po cesti nazaj in sledimo oznakam do naselja tako, da se pri točki 12 spustimo po lokalni cesti skozi Vojnik do izhodiščne točke.

Več na: <http://gump.vojnik.si/>

Čebelarsko društvo Vojnik je v letu 2010-2011 postavilo svoj učni čebelnjak, ki je s strani otrok zelo obiskana točka prav tako pa so v izvedbeni fazi izgradnje Čebelarske učen poti, ki bo imela zaključek pri vrtu medovitih rastlin in ucnim čebelnjaku.

Slika 3 Prostor kjer se nahaja učni čebelnjak in učna pot

5. ALI V VAŠI OBČINI NA ŠOLAH DELUJEJO ČEBELARSKI KROŽKI? ALI KAKO MEDSEBOJNO SODELUJETE?

Obe Osnovni Šoli Frankolovo in Vojnik s svojimi podružnicami v okviru svojih naravoslovnih krožkov raziskujejo in se izobražujejo na področju čebelarstva. OŠ Vojnik ima tako zelo uspešen čebelarski krožek pod vodstvo Andreja Jerneja. Skoraj vsako leto imajo v okviru svojih aktivnosti izveden obisk čebelarjev pri krožku in obisk učenega čebelnjaka. Obe šoli in vrtca so se tudi letos pridružili projektu »Tradicionalni slovenski zajtrk«.

Slika 4 Pustni karneval Nova Cerkev

Projekt je nastal na pobudo Čebelarke zveze Slovenije, ki že peto leto organizira dobrodelno izobraževalno akcijo »En dan za zajtrk med slovenskih čebelarjev v slovenskih šolah in vrtcih«. Ker pa jim na temo čebelarstva ne manjka idej in izvirnosti, lahko vidite tudi na spodnji fotografiji, kjer so se učenci POŠ Nova Cerkev udeležili kot »Čebelarji« Tradicionalnega pustnega karnevala.

6. ALI SODELUJETE Z LOKALNIM ČEBELARSKIM DRUŠTVOM? KAKO?

Občina Vojnik omogoča Čebelarskemu društvu Vojnik, da uporablja za svoje nemoteno delovanje prostore občinske uprave preteklih osem let. V okviru večnamenskih prostorov, dvoran Občina Vojnik Čebelarskemu društvu Vojnik nudi brezplačno uporabo le teh za izvedbo različnih predavanj, ki jih organizira tudi Čebelarska zveza Slovenije, KGZS; Svetovalna služba Celje. Prav tako Čebelarsko društvo dobro sodeluje tudi z drugimi društvi, saj se redno udeležujejo s svojimi medeni izdelki njihovih prireditev, Lovska družina Vojnik pa jim je odstopila del zemljišča za postavitve učnega čebelnjaka in ureditev čebelarke poti. Vsako leto v okviru nalog Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja na podlagi Javnega razpisa dodelimo sredstva za delovanje Čebelarskega društva Vojnik.

7. ALI SODELUJE ŽUPAN ALI DRUGI OBČINSKI PREDSTAVNIK NA VSESLOVENSKI DOBRODELNI AKCIJI TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK IN SE PRIDRUŽI OTROKOM V VRTCU PRI ZAJTRKU?

Medeni zajtrk je zdaj že tradicionalni dogodek v obeh vrtcih tako v Vrtcu Mavrica Vojnik in Opatijskega vrtca Danijelov Levček PE Vojnik in obeh Osnovnih šolah Vojnik in Franklovo.

Zadnja leta naši zavodi sodelujejo v projektu ČZS v dobrodelno-izobraževalni akciji »En dan za zajtrk med slovenskih čebelarjev« .

S čebelarskim društvom Vojnik sodelujemo v projektu » S čebelo do medu«, štirje oddelki starejših otrok, kjer otroci v procesu spremljajo in spoznavajo čebelice. Čebelnjak kot učno okolje je prostor, kjer naši otroci spoznavajo naravo in neprecenljivo vrednost čebel. Takole so se v Vrtcu Vojnik pripravili na »MEDENI ZAJTRK«. Ob koncu so si ogledali

diapozitive o čebelicah, ki sta jim jih predstavila gospod Andrej Jernej in predsednik čebelarskega društva Vojnik, gospod Babnik Peter.

Vrtci in šole so ustanove, kjer je vsaka dejavnost z otroki načrtovana in predvidena, kjer podpiramo želje in interese otrok ter se zavedamo pomembnosti procesa otrokovega razvoja. Dejavnosti naših skupin pri projektu Od čebele do cveta so bile naravnane k zanimanju za varovanje in ohranjanje neokrnjenosti narave. Proces od cveta do meda je zakladnica vsebin, ki s svojo pestrostjo vpliva na odzivnost otrok v smislu želje po opazovanju, primerjanju, razčlenjevanju, sklepanju, raziskovanju in iskanju vzrokov in posledic. Otroci prevzamejo odnos do narave in raziskovanja od vzgojiteljev, učiteljev, staršev in drugih odraslih. Kadar odrasli raziskujejo, postavljajo vprašanja, želijo izvedeti kaj novega, z otroki delijo svoje občutke, se odzivajo na njihova razpoloženja in interese ter s tem prenašajo svoj polet na otroke.

8. ALI SE TO SODELOVANJE KAŽE ŠE V KAKŠNI DRUGI OBLIKI?

Župan se skupaj z občinsko upravo trudi biti vzor občanom in kolikor jim čas dopušča sami sodelujejo pri aktivnostih raznih društev, pri svojem delu skrbijo, da so mediji o dogodkih in raznih akcijah dobro obveščeni in da imajo pri svojem delovanju podporo, ki jo potrebujejo.

»Eko Občina Vojnik« je osveščala tudi na pustnem karnevalu v Novi Cerkvi. Na pustni povorki v Novi Cerkvi je sodelovala tudi občinska uprava s skupinsko masko Planetu zemlja prijazna občina. Cilj maske je bil osveščanje občanov na področju trajnostnega razvoja. Rožice, čebele, pikapolonice in čebelarji so poudarili našo čisto in eko-občino.

Z gradnjo nizkoenergetskega vrtca in pasivne telovadnice smo dokazali, da skrbimo za učinkovito rabo energije, z mobilno zeleno pisarno pa smo nagovorili občane, da lahko koristijo brezplačne svetovalne ure v energetske svetovalni pisarni.

9. ALI OBJAVLJATE V LOKALNEM GLASILU IN NA SPLETU OBČINE ČLANKE IN OBVESTILA NA TEMO ČEBELARSKIH DOGODKOV IN AKTIVNOSTI NA VAŠEM OBMOČJU?

Občina Vojnik od leta 1995 izdaja lastno glasilo – Ogledalo, ki je nastalo na pobudo naših občanov z željo, da so informirani in da sam informirajo druge o svojih aktivnostih. Vsaki drugi mesec tako v glasilu zaživi utrip društev in njihovih aktivnosti. Predstavijo se šole in ostale organizacije, pa tudi posamezniki. V glasilu kar nekaj strani namenimo za obveščanje naših občanov. Glede na to, da izhaja glasilo vsak drugi mesec, pa smo v letu 2011 vzpostavili spletno glasilo, kjer lahko člani društev in ostali posamezniki vsak trenutek napišejo aktualno novico: <http://www.mojaobcina.si/vojniki/>.

10. ALI OBČINA KOT SVOJA PROTOKOLARNA DARILA UPORABLJA ČEBELJE PRIDELKE IN IZDELKE ? ČE JE ODGOVOR POZITIVEN, PROSIMO ČE JIH NAVEDETE KATERE?

Uradnega protokolarnega darila oz. spominka iz področja čebelarstva nimamo, imamo pa vsako leto skrb, da v okviru novoletnih daril podarimo domači med lokalnih čebelarjev in se s tem na vsaj malce zahvalimo za njihove napore. V letu 2012 bomo izvedli natečaj izbire spominka in upamo, da bo ta natečaj spodbudil naše občane, da pripravijo kakšen spominek tudi s čebelarsko motiviko.

11. SE V VAŠI OBČINI NA PODROČJU OHRANJANJA ČEBEL IN OKOLJA UKVARJATE ŠE S KAKŠNO AKTIVNOSTJO, KI JE NISTE IZPOSTAVILI V ZGORAJ NAŠTETIH VPRAŠANJIH?

Poleg velike skrbi za okolje, namenimo izredno veliko skrb za naše občane. Zelo pomembno je, da se v občini počutijo dobrodošle in domače vse generacije. Preko društvenih in lastnih akcij tako vsako leto obiščemo starostnike v domovih ostarelih, pripravimo razna praznovanja, obiščemo otroke v šolah in vrtcih se seznanimo z njihovimi dejavnostmi. V vseh obdobjih še posebno v adventnih časih pa tudi naši člani društev obiščejo na domu svoje dolgoletne člane in takrat nastanejo prisrčni posnetki, drobni trenutki hvaležnosti, veselja in ne nazadnje spoštovanja do prostovoljnega dela, ki so ga vložili promocijo občine. Zavedamo se, da brez njihovega dolgoletnega dela in prispevka tudi mi ne bi bili tako uspešni pri naših aktivnostih.

Slika 5 Obisk Petra Babnika, pred. Čebelarskega društva Vojnik njihovega dolgoletnega člana

<http://www.mojaobcina.si/vojniki/>

Kontaktna oseba: (Petra Pehar Žgajner, petra@vojniki.si, 03 78 00 647/621,640)

Pripravila: Petra Pehar Žgajner

